O conştiinţă rea este adesea în siguranţă, dar niciodată liniştită. (Syrus)

Dreptul

ISSN 1857-3185

VINERI
2 august
2013
Anul XII
nr. 29 (480)

Săptămînal juridic

8 pagini – 4,10 lei

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

Starea criminalităţii în primul semestru al anului curent

pag. 3

Discuţii privind activităţile publice cu impact negativ asupra minorilor

pag. 4

Fenomenul omului post-sovietic pe ambele maluri ale rîului Nistru

pag. 5

Igor Corman: Acordul de Asociere cu UE poate intra în vigoare pînă la finele anului 2014, însă cu o condiţie…

Parafarea Acordului de Asociere cu UE la Summitul Parteneriatului Estic de la Vilnius din noiembrie şi intrarea lui în vigoare pînă la sfîrşitul anului 2014 este un obiectiv realist, însă cu o condiţie: să nu se mai repete criza politică de la începutul acestui an, să existe stabilitate în acest sens. În plus, Chişinăul trebuie să continue realizarea angajamentelor faţă de UE, în special în ceea ce priveşte combaterea corupţiei şi reformarea justiţiei.

Această opinie a fost exprimată de preşedintele Parlamentului Igor Corman, în cadrul unei emisiuni, realizată de Asociaţia pentru Politică Externă.

„Este foarte important să nu ne relaxăm după Vilnius. Să nu uităm că Parlamentul European merge în alegeri, iar campania electorală începe din mai 2014. Aşa că pînă în mai 2014, trebuie să fim foarte activi şi să menţinem subiectul Republicii Moldova pe agenda Bruxellesului, astfel încît pînă la sfîrşitul anului 2014 toate deciziile cu privire la Acordul de Asociere şi Acordul de Liber Schimb, dar şi în privinţa liberalizării regimului de vize să fie luate. Obiectivul este realist, dar este foarte mult de muncit", a spus Igor Corman.

Potrivit oficialului, „pentru noi este important să semnăm acest acord, fiindcă ancorăm, într-un fel, Moldova în spaţiul european şi după asta se deschid alte perspective".

„Va fi nevoie să asigurăm o implementare exemplară a angajamentelor noastre în primul an, după care vom putea depune o cerere de aderare care este examinată aproximativ un an de zile. Şi dacă guvernarea este eficientă şi pro-europeană aici, la Chişinău, atunci perspectivele sînt foarte bune. Astfel vom schimba situaţia. Şi atunci va fi momentul cînd vom putea spune că am făcut procesul de integrare europeană ireversibil", a mai declarat Igor Corman.

Olivier Descamps, BERD: Climatul investiţional al Republicii Moldova, nefavorabil

Într-un interviu acordat unei surse mass-media din ţara noastră, Olivier Descamps a vorbit despre climatul investiţional al Republicii Moldova, referindu-se în special la problemele din sistemul judiciar şi bancar.

„Regulile nu sînt egale pentru toţi. Multe instituţii, precum Inspectoratul Fiscal şi Serviciul Vamal devin netransparente pentru că multe regulamente se schimbă permanent şi nu sînt puse în aplicare conform prevederilor. Cetăţenii se confruntă cu multe condiţii neechitabile.

În sistemul bancar ne-am ciocnit cu un şir de lacune fundamentale, în special în ceea ce priveşte reglementarea lui. Aşa-numitele „găuri" în continuare le permit acţionarilor să rămînă în off-shore-uri, iar beneficiarii finali rămîn necunoscuţi", a declarat oficialul european.

Potrivit lui Olivier Descamps, prioritatea Guvernului, acum, trebuie să fie anume rezolvarea acestor probleme.

O. Descamps a precizat că investiţiile BERD în Republica Moldova pot să crească sau să se micşoreze în funcţie de schimbarea climatului investiţional.

„Noi sîntem un partener cointeresat şi de încredere pentru autorităţile moldoveneşti. Dar colaborarea noastră ulterioară va depinde foarte mult de faptul cum va acţiona Guvernul pentru a îmbunătăţi climatul investiţional, pentru a dezvolta businessul şi a realiza reforme", a explicat Descamps.

Directorul executiv al BERD a atenţionat şi asupra problemelor din sistemul bancar.

„Principala problemă constă în intransparenţa multor tranzacţii de vînzare-cumpărare a pachetelor de acţiuni, a modificării proprietarilor lor. Şi asta chiar dacă au fost întreprinse anumite măsuri pentru a permite Băncii Naţionale să controleze schimbarea proprietarilor acţiunilor bancare şi să urmărească gestionarea corporativă a băncilor. Cu toate acestea, observăm foarte multe manipulări prin intermediul judecătorilor, chemate să creeze obstacole pentru aplicarea legilor.

Am discutat cu Guvernul, dar şi cu guvernatorul sistemului bancar referitor la faptul că în domeniu a avut loc un şir de tranzacţii şi schimbări de acţionari netransparente. Sîntem gata să oferim ajutor pentru ca în sistemul bancar din Republica Moldova să se facă ordine", a adăugat europeanul.

Totodată, Olivier Descamps a fost rezervat în declaraţii referitor la faptul că BERD este creditorul de bază al MAIB şi are dreptul să retragă resursele de la bancă, în situaţia creată. „Avem deja o relaţie aparte cu această bancă şi acţionăm în funcţie de evoluţia situaţiei şi de relaţiile pe care le avem", a punctat el.

O. Descamps a precizat doar că BERD a anunţat despre măsurile ce se impun în cazul MAIB şi că e nevoie de mai multă hotărîre.

Oficialul european a precizat că, anul acesta, BERD intenţionează să facă investiţii în Republica Moldova în valoare de 125 de milioane de euro.

Moldova şi China au semnat Memorandumul de extindere a cooperării în agricultură

Moldova şi China au parafat Memorandumul de extindere a cooperării în agricultură. Documentul a fost semnat de Vasile Bumacov, ministrul Agriculturii şi Industriei Alimentare şi Niu Dun, viceministrul Agriculturii al Republicii Populare Chineze. Prin acest document de cooperare se instituie cadrul juridic bilateral de reglementare a raporturilor specifice de colaborare în domeniul vizat.

Realizarea celor prevăzute va fi monitorizată de grupurile de lucru pe domenii, care urmează a fi create în termene proxime. Părţile s-au arătat profund interesate de consolidarea şi dezvoltarea continuă a raporturilor moldo-chineze.

Ministrul Vasile Bumacov a accentuat importanţa atribuită diversificării exporturilor în China, în special, promovarea vinurilor moldoveneşti pe piaţa chineză. Ministrul a menţionat, de asemenea, interesul pe care îl manifestăm pentru colaborarea în vederea preluării experienţei avansate a partenerilor chinezi în domeniul valorificării surselor regenerabile de energie.

La rîndul său, viceministrul chinez şi-a exprimat interesul pentru promovarea produselor moldoveneşti de calitate în ţara sa, specificînd vinurile, brînzeturile, seminţele oleaginoase. Totodată, oficialul chinez a pledat pentru schimbul de specialişti şi experienţă.

Potrivit datelor Biroului Naţional de Statistică, în ianuarie-aprilie curent, volumul comercial între Moldova şi China a constituit 149,4 mil. USD, fiind în creştere cu 22,2 la sută, în comparaţie cu perioada similară a anului trecut. Exportul mărfurilor moldoveneşti în China a constituit 1,3 mil. USD, fiind în creştere cu 62,5 la sută, comparativ cu aceeaşi perioadă a anului precedent. Importul mărfurilor chineze în ţara noastră a ajunss, în timpul vizat, la 148,1 mil. USD, fiind în creştere cu 24 la sută în comparaţie cu ianuarie-aprilie 2012.

Începe ziua cu *DREPTUL!*

Flash

Republica Moldova se află pe locul doi în topul privind libertatea presei în ţările membre ale Parteneriatului Estic

Republica Moldova este poziţionată pe locul doi printre ţările membre ale Parteneriatului Estic în clasamentul privind libertatea presei. Acestea sînt datele unui studiu lansat de experţi ai Centrului pentru Jurnalism Independent, care spun că presa de la noi rămîne în continuare parţial liberă.

Ţara noastră care a obţinut 5 din cele 7 puncte este devansată de Georgia. Pe locul trei în top se află Armenia şi Ucraina. Ţările codaşe la acest capitol sînt Azerbaidjan şi Belarus.

Studiul a fost realizat în perioada martie-iunie 2013 cu suportul financiar al Uniunii Europene. Acesta este primul indice dintr-o serie de studii ce vor fi efectuate trimestrial de către experţii Centrului pentru Jurnalism Independent, în cadrul proiectului „Monitorizarea Libertăţii Presei în Ţările Parteneriatului Estic”.

Vom avea apă caldă mai devreme decît se preconiza

Livrarea apei calde în Capitală va fi reluată cu cîteva zile mai înainte decît se preconiza. Asta pentru că responsabilii de la SA „Termocom” au grăbit lucrările de profilaxie a reţelelor, în urma unor plîngeri ale chişinăuienilor.

Potrivit celor de la „Termocom”, lucrările sînt pe ultima sută de metri şi locuitorii Capitalei vor fi asiguraţi cu apă caldă mai devreme de 8 august.

Amintim că apa caldă în Chişinău a fost sistată pentru o lună, începînd cu data de 8 iulie curent.

Vacanţa peste hotare, mai scumpă. Din 2014, moldovenii vor plăti o taxă suplimentară

Vacanţa pentru moldoveni ar putea să devină mai scumpă. De la 1 ianuarie, autorităţile vor să introducă o taxă ce va oscila între unu şi trei euro, în funcţie de destinaţia turistică. Banii obţinuţi urmează a fi investiţi în promovarea turismului autohton.

Aplicarea acestei taxe este prevăzută în proiectul de modificare a Legii turismului.

„Încercăm, din data de 1 ianuarie 2014, să introducem taxa de promovare pentru cei care vor opta pentru turismul emiţător, care vor pleca peste hotare, să achite în jur de o unitate convenţională, asta ar fi în jur de 20 de lei”, a explicat directorul Agenţiei Turismului Nicolae Platon.

Reprezentanţii agenţiilor de turism spun că aplicarea noii taxe nu le va afecta veniturile.

„Normal că atunci cînd vom face pachetele turistice, vom lua în consideraţie această sumă şi o vom adăuga. Va fi tot din contul turiştilor şi le vom explica”, a menţionat Nina Belei, administratorul unei agenţii de turism.

Oamenii salută ideea promovării atracţiilor turistice din ţara noastră. Iată ce au declarat aceştia:

„Eu cred că este foarte bună ideea. Sînt locuri foarte frumoase în Moldova, pe la mănăstiri, unde nicăieri nu este aşa ceva”.

„Cred că ar trebui să fie nişte investiţii în privinţa drumurilor şi în curăţenie”.

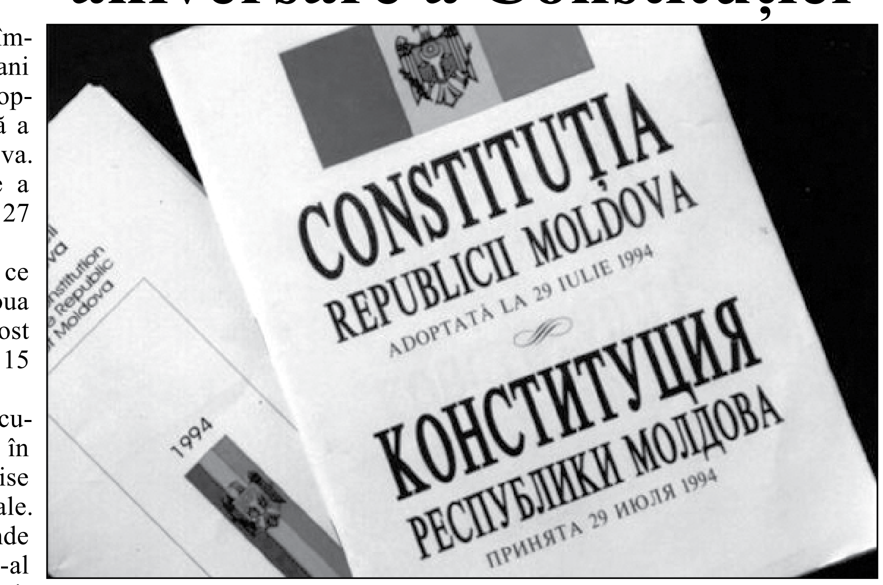
Anul trecut, numărul moldovenilor care au vizitat alte ţări a fost de aproape 150 de mii. Autorităţile speră că, prin aplicarea noii taxe, la Fondul de dezvoltare a turismului se vor acumula aproximativ 200 de mii de euro. Cu aceşti bani va fi montat un spot publicitar cu locurile pitoreşti din Moldova.

Numărul cardurilor bancare în Moldova s-a majorat cu 13,3%

În Republica Moldova, la sfîrşitul lunii iunie 2013, în circulaţie se aflau 1 mil. 86 mii 754 carduri bancare sau cu 13,3% mai mult, decît în aceeaşi perioadă a anului trecut. Surse din cadrul Băncii Naţionale a Moldovei (BNM) susţin că în ianuarie-iunie 2013, în ţara noastră au fost emise 197 689 carduri bancare sau cu 15,4% mai mult, comparativ cu perioada similară a anului precedent. Totodată, în perioada de referinţă, din uz au fost scoase 122 857 carduri bancare, cu 0,8% mai puţin faţă de aceeaşi perioadă a anului trecut.

Potrivit datelor BNM, la sfîrşitul lunii iunie 2013, în Moldova reţeaua de primire a cardurilor bancare a atins 11 043 de instalaţii speciale sau cu 16,5% mai mult, decît în aceeaşi perioadă a anului 2012. Astfel, în prezent, în ţară activează 9984 terminale POS (+17,5% faţă de sfîrşitul lunii iunie 2012), 91 imprintere (-1,1%) şi 968 bancomate (+9,6%).

Republica Moldova a sărbătorit a 19-a aniversare a Constituţiei

Recent, s-au împlinit 19 ani de cînd a fost adoptată Legea supremă a Republicii Moldova. Actuala Constituţie a intrat în vigoare la 27 august 1994.

Din moment ce a fost adoptată noua Constituţie, a fost suprimată cea din 15 aprilie 1978.

Constituţia cuprinde şapte titluri, în primul fiind descrise principiile generale. Titlul doi cuprinde trei capitole. Cel de-al treilea este constituit din şase capitole. Al patrulea prevede articole din domeniul economiei şi finanţelor publice. Titlul cinci stabileşte statutul, atribuţiile şi structura Curţii Constituţionale. Ultimele titluri sînt destinate revizuirilor şi dispoziţiilor finale.

Pînă acum, Constituţia a fost modificată de mai multe ori. În anul 2000, Parlamentul a decis modificarea articolului 78 cu privire la alegerea preşedintelui Republicii Moldova. În urma acesteia, şeful statului este ales de Parlament prin vot secret, între timp a mai fost organizat referendum pentru modificarea aceluiaşi articol, dar a eşuat.

O altă modificare a Legii a fost efectuată în anul 2003. Aceasta a vizat unitatea teritorială autonomă Găgăuzia.

Acum, Constituţia Republicii Moldova este disponibilă şi pe iPhone şi iPod, aplicaţia a fost creată de doi absolvenţi ai Facultăţii de Calculatoare, Filiera Anglofonă, de la Universitatea Tehnică din Moldova.

În prima jumătate de an, ANRE a examinat circa 400 de petiţii ale consumatorilor

Agenţia Naţională pentru Reglementare în Energetică (ANRE) a recepţionat, în primul semestru al acestui an, 503 petiţii de la consumatorii din sectorul energetic, 404 fiind examinate. Cel mai des consumatorii invocă probleme de facturare, întreruperile în furnizare, inclusiv deconectările pentru neachitarea în termen a facturilor, calitatea serviciilor prestate, încălcarea prevederilor contractuale, racordarea, starea echipamentelor de măsurare. Cel mai mare număr de petiţii - 323 a vizat consumul de energie electrică, 129 - de gaze naturale, 38 - de energie termică.

Din raza de activitate a RED Union Fenosa au parvenit 299 de petiţii (59,4%), cele mai frecvente probleme abordate fiind încălcarea clauzelor contractuale, calitatea serviciilor, facturarea energiei electrice şi probleme privind echipamentele de măsurare. Din 241 de petiţii soluţionate, 75 - au fost întemeiate, 58 - au fost respinse ca nefondate, iar în restul cazurilor s-au dat explicaţii şi recomandări.

Din teritoriile deservite de RED Nord şi RED Nord-Vest au parvenit cîte 11 petiţii, cea mai frecventă problemă abordată fiind deconectarea pentru neachitarea consumului de energie.

De la clienţii din raza de activitate a „Moldovagaz” şi a întreprinderilor afiliate au parvenit 117 petiţii (23,1%), majoritatea vizînd modul de facturare a consumului, deconectarea pentru neachitarea în termen, probleme privind echipamentele de măsurare, extinderea reţelelor, încălcarea prevederilor contractuale. Din 111 petiţii examinate, în 17 cazuri cerinţele au fost satisfăcute, în 21 - respinse ca nefondate, iar în restul cazurilor au fost date explicaţii şi recomandări. În prima jumătate de an a fost actuală problema întocmirii de către operatori a actelor de constatare a furturilor de gaze ca urmare a aplicării cîmpului magnetic asupra mecanismului de înregistrare a echipamentului de măsurare, astfel de cazuri fiind examinate de obicei în instanţa de judecată.

În cazul energiei termice, petiţionarii invocă în special problema facturării consumului şi calitatea serviciilor prestate.

La „Linia verde” au sunat 233 de consumatori, inclusiv 170 - din sectorul de energie electrică şi 48 din sectorul de gaze naturale. Reamintim că apelul la numărul de telefon al Serviciului „Linia verde” – 0-800-10-800 este gratuit.

Petiţiile parvenite la Agenţie au fost examinate în termen, fiind întreprinse, după caz, măsurile de rigoare, în vederea restabilirii drepturilor consumatorilor.

Misiunea OSCE în Moldova salută semnarea unui plan de cooperare Chişinău -Tiraspol

Şefa misiunii OSCE în Moldova Jennifer Brush a salutat semnarea unui plan de acţiune comun Moldova-Transnistria pentru protejarea mediului.

Copreşedinţii grupurilor de lucru în domeniul agriculturii şi chestiunilor legate de mediu au semnat, recent, planul comun dintre Chişinău şi Tiraspol.

Acesta a fost parafat ca urmare a unui protocol convenit de reprezentanţii politici ai Moldovei şi Transnistriei la runda de negocieri „5+2”, care a avut loc la Viena.

„Aş dori să încurajez şi celelalte grupuri de experţi să facă la fel şi să conlucreze pentru a înregistra progrese în domenii cum ar fi telecomunicaţiile, transportul, educaţia şi apărarea legii”, a menţionat Jennifer Brush.

Unul dintre cele mai vaste compartimente ale planului prevede estimarea posibilei îmbunătăţiri a bazei normativ-metodice în domeniul ocrotirii mediului ambiant şi utilizării durabile a resurselor naturale.

În timpul sesiunii de primăvară-vară, deputaţii au adoptat 216 acte legislative

În timpul sesiunii de primăvară-vară, deputaţii au adoptat 216 acte legislative, dintre care 143 de legi şi 73 de decizii.

Potrivit datelor oferite de Parlament, în total, aleşii poporului au înaintat şi examinat 341 de iniţiative legislative.

În timpul sesiunii de primăvară-vară, liberal-democraţii au înregistrat 72 de iniţiative legislative, dintre care 37 au fost aprobate. Următorii în listă sînt democraţii. Ei au propus spre examinare 62 de proiecte, dintre care 36 au fost aprobate. Comuniştii au propus spre examinare 31 de iniţiative, 13 fiind adoptate. Liberalii au elaborat şi propus spre examinare 29 de proiecte legislative, dintre care 7 au fost aprobate. Din cele 16 iniţiative înaintate de neafiliaţi, niciuna nu a fost aprobată. Guvernul a înaintat Parlamentului spre aprobare 84 de acte, Biroul permanent al Parlamentului - 32, preşedintele - 13.

Cele mai multe întrebări şi interpelări au venit din partea deputaţilor fracţiunii Partidului Comuniştilor (PCRM). Oficial, aceştia au formulat 55 de interpelări şi au adresat 49 de întrebări.

În timpul sesiunii, au fost desfăşurate 38 de şedinţe ale organului legislativ. În aceeaşi perioadă de timp, comisiile parlamentare de profil s-au întrunit în 251 de şedinţe. De cele mai multe ori, s-au întrunit membrii Comisiei juridice, numiri şi imunităţi - 37. Cele mai puţine şedinţe au avut membrii Comisiei pentru securitate naţională, apărare şi ordine publică -21.

Starea criminalităţii în primul semestru al anului curent

În primele 6 luni ale anului 2013, pe teritoriul republicii au fost înregistrate 18 098 de infracţiuni, ce constituie o majorare cu 7,39% a numărului de ilegalităţi înregistrate, în raport cu perioada analogică a anului 2012.

Ponderea semnificativă în creşterea nivelului infracţional revine crimelor mai puţin grave, numărul cărora s-a majorat cu 971 cazuri (10,52%), crimelor uşoare cu 293 (7,61%), după care urmează cele deosebit de grave cu 68 (14,59%) şi excepţional de grave cu 19 (26,39%). În scădere se află infracţiunile grave cu 105 cazuri (-3,24%).

Analiza nivelului criminalităţii în baza categoriilor de infracţiuni a reliefat o dinamică ascendentă, fiind constatată o creştere a numărului infracţiunilor:

– contra vieţii şi sănătăţii persoanei cu 5 cazuri (0,66%), inclusiv omoruri cu 18 cazuri (18,75%),

– contra familiei şi minorilor cu 254 cazuri (62,1 %);

– privind viaţa sexuală cu 17 cazuri (32,3%);

– în domeniul transporturilor cu 5 cazuri (23,6%);

– contra securităţii publice cu 93 cazuri (13,46%), inclusiv huliganismul cu 109 cazuri (10,6%);

– corupere pasivă cu 36 cazuri (48,0%); exces de putere cu 39 cazuri (30,71%);

– infracţiunile militare cu 16 cazuri (30,77%);

– infracţiunile contra justiţiei cu 29 cazuri (15,26%);

– contra autorităţilor publice cu 47 (6,18%), inclusiv cazurile de trecere ilegală a frontierei de stat cu 30 (23,8%);

– contra patrimoniului cu 1385 (16,07%), inclusiv tîlhăriile cu 2 cazuri (2,47%), escrocheriile cu 245 cazuri (32,36%); furturile cu 976 cazuri (14,82%).

În scădere se află următoarele tipuri de infracţiuni:

– vătămările intenţionate medii a integrităţii corporale, cu 55 cazuri (-13,99%); vătămările intenţionate grave a integrităţii corporale cu 5 cazuri (-3,45%);

– economice cu 396 cazuri (-44,59%), inclusiv fabricarea şi punerea în circulaţie a banilor falşi cu 381 cazuri (-61,6 %);

– organizarea migraţiei ilegale cu 45 cazuri (-62,5 %);

– jafurile cu 37 cazuri (-6,3%);

– încălcarea regulilor de securitate a circulaţiei rutiere cu 23 cazuri (-5,96%);

– circulaţia ilegală a drogurilor, cu 265 cazuri (-34,82%);

– corupere activă, cu 5 cazuri (-27,78%);

– infracţiunile săvîrşite de grupări organizate cu 22 cazuri (62,9%).

Dinamica criminalităţii a fost generată de factori de ordin legislativ, instituţional, economico-financiar şi social, fiind condiţionat inclusiv de: nivelul scăzut de trai al unor categorii de cetăţeni, lipsa surselor de venit permanent, inclusiv pentru asigurarea întreţinerii personale şi a membrilor familiei, insuficienţa locurilor de muncă, starea de criză socială, salarizarea precară, rata înaltă a şomajului, nivelul scăzut al culturii juridice, nemotivarea timpului liber, migraţia masivă a populaţiei în interiorul şi în exteriorul ţării, lăsarea copiilor fără supraveghere etc.

În primul semestru, procurorii au exercitat şi au condus urmărirea în 36 759 de cauze penale, din care, în 11 481 de cazuri urmărirea penală a fost finalizată, iar în alte 5808 - urmărirea penală a fost încetată pe motiv de:

– împăcare a părţilor - 2256 cauze penale (c.p.);

– din lipsa elementelor infracţiunii - 2033 c.p.;

– în baza actului de amnistie - 10 c.p.;

– din alte motive de nereabilitare - 1508 c.p.

În total, procurorii au deferit justiţiei 5493 de cauze penale:

– 91 - omoruri intenţionate;

– 58 - trafic de fiinţe umane şi copii;

– 111 - vătămare intenţionată gravă a integrităţii corporale şi sănătăţii;

– 92 - violuri;

– 1820 - infracţiuni contra patrimoniului;

– 361 - circulaţia ilegală a drogurilor;

– 13 - evaziuni fiscale şi infracţiuni financiar-bancare;

– 23 - contrabandă şi eschivarea de la achitarea plăţilor vamale;

– 397 - încălcarea regulilor de securitate a circulaţiei rutiere;

– 380 - huliganism;

– 59 - infracţiuni de corupţie şi trafic de influenţă;

– 51 - abuz şi exces de putere;

– 66 - infracţiuni contra justiţiei;

– 49 - infracţiuni militare;

– 8 - tortură.

În procedura acordului de recunoaştere a vinovăţiei au fost deferite justiţiei 778 de cauze penale.

Serviciul de presă al Procuraturii Generale

Procuratura apără drepturile victimelor represiunilor politice

Procuratura a eliberat peste 60 de mii de certificate de reabilitare a victimelor represiunilor politice.

Legislatorul a învestit Procuratura cu atribuţii de o deosebită responsabilitate faţă de acei, în privinţa cărora, pe parcursul anilor au fost comise nelegiuiri, zecilor de mii de cetăţeni deportaţi.

În primele 6 luni ale anului curent, în scopul reabilitării persoanelor supuse represiunilor politice, procurorii au soluţionat 296 de cereri de reabilitare. În baza cererilor depuse de către cetăţeni au fost întocmite şi expediate 215 certificate de reabilitare în privinţa a 283 persoane.

Concomitent, procurorii au declarat la Curtea Supremă de Justiţie 10 recursuri în anulare împotriva hotărîrilor judecătoreşti, adoptate în privinţa a 10 persoane, fiind solicitată casarea acestor hotărîri, încetarea proceselor penale şi reabilitarea condamnaţilor.

În total, începînd cu anul 1989 şi pînă în prezent, Procuratura Generală a eliberat peste 60 de mii de certificate de reabilitare a victimelor represiunilor politice.

Legea privind reabilitarea victimelor represiunilor politice statuează că, cererea de reabilitare se depune la Procuratura Generală de persoanele care au fost:

– supuse represiunilor în baza deciziilor organelor de stat judiciare sau extrajudiciare (VCK, GPU – OGPU, NKVD, MGB, KGB, procuraturile şi colegiile lor, ,,dvoika", ,,troika", ,,consfătuiri speciale", alte organe cu funcţii analoage) pentru ,,activitate contrarevoluţionară", ,,trădare de patrie", ,,răspîndirea unor scorniri calomnioase ce discreditează orînduirea sovietică de stat şi obştească", pentru alte ,,crime de stat", pentru ,,încălcarea legilor şi regulilor cu privire la separarea bisericii de stat şi a şcolii de biserică", ,,atentarea sub formă de îndeplinire a ritualurilor religioase la persoana şi la drepturile cetăţenilor";

– condamnate pentru neachitarea impozitelor sau neîndeplinirea planului de predare a pîinii la stat în temeiul art.58, art.58-1, 58-2 din Codul penal al al R.S.S. Ucrainene (redactarea anului 1927);

– internate în baza deciziilor organelor de stat judiciare sau extrajudiciare în instituţii de psihiatrie la tratament forţat din motive politice, naţionale, religioase sau sociale;

– internate în lagărele de concentrare sau de filtrare, sovietice, condamnate la privaţiune de libertate, exilate sau trimise la muncă silnică în condiţii de limitare a libertăţii, pentru participare prin mobilizare la cel de-al doilea război mondial;

– condamnate sau executate pentru eschivare, din motive politice sau religioase, de la înrolare în rîndurile armatei roşii;

– condamnate pentru participarea la manifestaţiile publice pentru obţinerea suveranităţii şi independenţei Republicii Moldova sau în privinţa cărora, pentru aceleaşi acţiuni, au fost intentate dosare penale şi apoi clasate fără temei de reabilitare, dacă aceste persoane nu au comis infracţiuni de drept comun.

În celelalte cazuri, competenţa de examinare a temeiniciei cererilor de reabilitare le revine Ministerului Afacerilor Interne şi instanţelor de judecată.

Serviciul de presă al Procuraturii Generale

Procuratura prezintă statistica anticorupţie

În primele 6 luni ale anului curent, Procuratura Anticorupţie a exercitat şi a condus urmărirea penală în 1591 de cauze privind infracţiunile de corupţie, dintre care, 380 au fost pornite în anul 2013.

În instanţele de judecată au fost expediate pentru examinare în fond 112 cauze penale, inclusiv:

– 1 cauză penală în privinţa unui ministru;

– 2 cauze în privinţa conducătorilor a 2 instituţii ale administraţiei publice centrale;

– 6 cauze penale în privinţa colaboratorilor de poliţie;

– 2 cauze penale în privinţa avocaţilor;

– 1 cauză penală în privinţa unui executor judecătoresc;

– 6 cauze penale în privinţa funcţionarilor publici;

– 1 cauză penală în privinţa colaboratorilor instituţiilor penitenciare;

– 2 cauze penale în privinţa colaboratorilor CNA/CCCEC;

– 1 cauză penală în privinţa unui expert judiciar;

– alte categorii de subiecţi.

Drept prioritate pentru perioada imediat următoare, Procuratura Anticorupţie şi-a propus să intensifice activitatea de investigare şi constatare a infracţiunilor de corupţie şi conexe celor de corupţie, comise de persoanele publice şi persoanele cu funcţie de demnitate publică.

Cu participarea procurorilor din Procuratura Anticorupţie, instanţele de judecată au pronunţat 78 de sentinţe, dintre care:

– 50 de sentinţe de condamnare în privinţa a 60 persoane;

– 20 - de încetare în privinţa a 28 persoane;

– 8 - de achitare în privinţa a 10 persoane, toate contestate la Curtea de Apel.

În prima jumătate a anului, Procuratura Anticorupţie a iniţiat şi realizat o serie de măsuri de investigare şi identificare în anumite sectoare a disfuncţiilor ce constituie factori de risc, fiind realizate 28 de controale.

Ca rezultat, procurorii au reacţionat prin înaintarea a 34 de sesizări şi 10 recursuri împotriva actelor ilegale, iniţierea urmăririi penale în 3 cauze.

În perioada vizată, în Procuratura Anticorupţie au parvenit 200 de sesizări ce ţin de comiterea actelor de corupţie, în baza cărora au fost declanşate 112 urmăriri penale.

Serviciul de presă al Procuraturii Generale

Discuţii privind activităţile publice cu impact negativ asupra minorilor

Reprezentanţi din cadrul Ministerului Justiţiei şi Ministerului Afacerilor Interne ale Republicii Moldova s-au întîlnit, recent, cu directorul Centrului pentru Drepturile Omului (CpDOM), avocatul parlamentar Anatolie Munteanu.

Potrivit CpDOM, discuţiile participanţilor la întrunire au vizat acţiunile urgente ce urmează a fi întreprinse pentru asigurarea aplicării, în corespundere cu normele internaţionale în domeniul drepturilor omului, a prevederilor articolului 90[1] Cod contravenţional – „Activităţi publice cu impact negativ asupra minorilor".

În acest sens, avocatul parlamentar este de părere că formularea articolului vizat, inclus în Codul contravenţional, pe 23.05.2013, este neclară şi poate conduce la aplicarea neconformă şi abuzivă a prevederilor actului legislativ. De asemenea, această opinie este susţinută şi de reprezentanţii societăţii civile.

Prin urmare, participanţii la discuţii au efectuat un schimb de păreri ce vizează mecanismele care trebuie întreprinse de către autorităţile abilitate întru asigurarea aplicării corecte a prevederilor date, astfel încît să fie evitată orice încălcare a drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale cetăţenilor.

L.D.

Atenţie şoferi! A demarat operaţiunea „Viteza"

Numărul mare de accidente rutiere produse în ultimul timp, din cauza vitezei excesive, constituie factorul determinant al desfăşurării operaţiunii „Viteza", de către Inspectoratul Naţional de Patrulare.

Scopul acestei acţiuni este de a disciplina şoferii, ca aceştia să respecte limita de viteză, pentru a evita accidentele rutiere şi pierderile de vieţi omeneşti. Astfel, în cadrul operaţiunii, oamenii legii vor monitoriza traficul pe drumurile ţării, vor stopa şi sancţiona şoferii care trec de limita de viteză, explicîndu-le importanţa încălcărilor comise. Inspectorii de patrulare vor discuta şi cu agenţii economici care dispun de unităţi de transport antrenate în traficul rutier, îndeosebi în transportarea călătorilor, despre importanţa respectării regulilor de circulaţie rutieră.

Efectivul INP utilizează trei metode de a depista şi a documenta contravenţiile ce ţin de excesul de viteză, în care sînt implicate radare, maşini-capcană şi inspectori de patrulare. Operaţiunea a început la 28 iulie şi se va sfîrşi la data de 31 august.

Menţionăm că, de la începutul acestui an, în ţară s-au produs 1262 de accidente de circulaţie, în urma cărora 138 de persoane şi-au pierdut viaţa, iar alte 1552 de persoane au fost traumatizate. Din numărul total de accidente, 149 au fost comise din cauza excesului de viteză.

Inspectoratul Naţional de Patrulare îndeamnă conducătorii auto să fie vigilenţi, să respecte Regulamentul Circulaţiei Rutiere şi îndeosebi limita de viteză şi să fie conştienţi că viteza mare le pune viaţa în pericol. INP va oferi periodic detalii despre desfăşurarea operaţiunii.

Respectaţi limita de viteză şi colegii din trafic!

L.D.

Problemele locuitorilor din zona de securitate abordate în cadrul Congresului autorităţilor Locale

Recent, în localitatea Costeşti din raionul Ialoveni a avut loc Congresul Autorităţilor Locale, la care au participat experţi ai Institutului pentru Dezvoltare şi Iniţiative Sociale (IDIS) „Viitorul", primari şi consilieri locali de pe cele două maluri ale rîului Nistru, inclusiv reprezentanţii Consiliului Raional Dubăsari.

Potrivit IDIS „Viitorul", scopul acestei mese rotunde rezidă în a aborda problemele locuitorilor din zona de securitate în vederea elaborării unui „policy brief" care ar sintetiza necesităţile cetăţenilor moldoveni din regiune şi ar constitui o propunere de politici publice pentru autorităţile din Republica Moldova.

Reuniunea a fost moderată de directorul executiv al CALM Viorel Furdui, care a structurat dezbaterea pe cîteva paliere – identificarea problemelor, legislaţia existentă, beneficiile curente şi căutarea soluţiilor.

Astfel, participanţii la discuţii au evidenţiat principalele probleme cu care se confruntă, printre care: îngrădirea circulaţiei oamenilor atît de Tiraspol cît şi de Chişinău, imposibilitatea desfăşurării unor afaceri în regiune, inexistenţa unei poliţii comunitare, condiţiile grele de viaţă ale combatanţilor din satele din stînga Nistrului, decalajele de pensii care favorizează preferinţe pentru pensia transnistreană, documentarea cu acte de identitate diferenţiată dintre satele de pe malul stîng şi drept al Nistrului, ignorarea de către Comisia Unificată de Control a doleanţelor APL în ceea ce priveşte rezolvarea problemelor din zonă, lipsa proiectelor finanţate atît din fonduri străine, cît şi de ADR Centru, problema recrutării tinerilor şi înmatricularea lor în instituţiile de învăţămînt superior etc.

De asemenea, primarii au subliniat faptul că în ultimii ani, situaţia lor a început să se înrăutăţească, de vină fiind indiferenţa Chişinăului care, de multe ori, uită de existenţa unor probleme specifice ale zonei date. Asupra acestui aspect s-a referit preşedintele raionului Dubăsari Grigore Policinschi, care a indicat o anumită pasivitate a autorităţilor centrale în rezolvarea nevoilor comunităţilor din zona de securitate.

La reuniune au fost prezenţi şi reprezentanţii Biroului pentru Reintegrare. Ei au răspuns la întrebările primarilor şi consilierilor, şi au notat solicitările acestora.

În general, s-a remarcat necesitatea unor discuţii cît mai frecvente într-un asemenea format, participanţii exprimîndu-şi uimirea cu privire la inexistenţa pînă la momentul de faţă a unei strategii de dezvoltare a localităţilor din zona de securitate. În context, expertul IDIS „Viitorul" Corneliu Ciurea a remarcat că acest fapt se datora, în special, caracterului provizoriu al zonei de securitate, iar aceasta împiedica abordările strategice. Specialiştii mai sînt de părere că această zonă ar putea să mai existe o perioadă îndelungată, şi în atare situaţie, devine imperios necesară elaborarea unor strategii de dezvoltare.

Un studiu privind dezvoltarea localităţilor va fi elaborat în lunile următoare de către experţii IDIS „Viitorul" care vor conlucra în această privinţă cu primarii din localităţile vizate. O asemenea abordare ar putea necesita şi o regîndire a zonei de securitate, ceea ce ar însemna o abordare diferenţiată a localităţilor din regiune.

Acţiunile desfăşurate au loc în cadrul proiectului „Promoting Dialogue between Moldova and Transnistria / Building trust between both sides of the river Dniester – preparing professional experts in public policy", care este implementat de Institutul pentru Dezvoltare şi Iniţiative Sociale „Viitorul", în parteneriat cu Common Home, Hanns-Seidel-Stiftung, Ambasada SUA în Moldova, şi cu susţinerea financiară a National Endowment for Democracy.

Scopul iniţiativei este de a stimula dezbateri ample şi de a formula recomandări pentru structurile guvernamentale, cu participarea societăţii civile, în vederea adoptării şi implementării acquis-ului comunitar în Republica Moldova.

Cor. DREPTUL

Numărul tinerilor din Republica Moldova care mor din cauza bolilor aparatului circulator este în creştere

Bolile aparatului circulator, cardiopatia ischemică, tumorile şi afecţiunile sistemului digestiv reprezintă principalele cauze de deces în Moldova. Pentru că au inima bolnavă, în fiecare an, mor peste 20 de mii de moldoveni. Medicii spun că asta se întîmplă cel mai des, din cauza dezechilibrului în alimentaţie, dar şi din cauza stresului.

Conform datelor Centrului Naţional de Management în Sănătate, anul trecut, în urma diferitor afecţiuni ale aparatului circulator, şi-au pierdut viaţa aproape 23 de mii de moldoveni. Medicii susţin că situaţia se repetă de la an la an şi devine greu de controlat. Îngrijorarea doctorilor devine şi mai mare din moment ce este în creştere numărul tinerilor cu astfel de probleme de sănătate, care după perioade lungi de luptă cu boala, ajung să îşi piardă viaţa. „Situaţia s-ar putea schimba dacă ar fi diminuaţi factorii de risc, în special hipertensiunea, diabetul, fumatul", susţine Aureliu Batrânac, cardiochirurg la Spitalul Clinic Republican.

Totuşi, acestea sînt doar cîteva dintre motive. Absenţa activităţii fizice, mîncatul nesănătos şi obezitatea sînt alţi factori la fel de importanţi care ne pot afecta grav inima, dar şi vasele sangvine.

Cardiopatia ischemică este boala care provoacă anual, alte peste 13 mii de decese. Maladia este generată de scăderea fluxului de sînge în muşchiul inimii, iar starea acestor bolnavi se agravează, de obicei, odată cu scăderea temperaturilor de afară. Şi această afecţiune a inimii este provocată cel mai des de situaţiile de stres, dar şi de modul nesănătos de viaţă.

Totodată, tumorile iau anual viaţa a aproximativ 6 mii de moldoveni, iar din cauza maladiilor sistemului digestiv, în fiecare an, mor aproape 4 mii de moldoveni.

Fenomenul omului post-sovietic pe ambele maluri ale rîului Nistru

„Fenomenul omului post-sovietic pe ambele maluri ale rîului Nistru” – aceasta este tematica unei mese rotunde, care a fost desfăşurată în Ucraina. La eveniment au participat, în calitate de experţi, Corneliu Ciurea, coordonator de proiecte, IDIS „Viitorul”, Elena Bobkova, şefa Catedrei Sociologie de la Universitatea din Tiraspol „T. Şevcenko”, şi Iurii Gavrilov, expert din Transnistria. De altfel, acest subiect a mai fost discutat şi în cadrul unei alte întruniri a experţilor moldoveni şi transnistreni, ce a avut loc la Căuşeni, în contextul lansării cărţii „How to get rid of Post-Sovietness” („Cum să ne debarasăm de post-sovietism”) despre care v-am informat în unul din numerele anterioare ale publicaţiei noastre.

Potrivit IDIS „Viitorul”, scopul acestei reuniuni vizează atît construirea încrederii între ambele maluri ale rîului Nistru, cît şi pregătirea profesională în politici publice a celor 26 de participanţi.

În prezentarea sa, Corneliu Ciurea a identificat trăsăturile omului post-sovietic, expertul evidenţiind faptul că „omul post-sovietic eşuează prin a crede că statul este obligat să îi ofere de toate, dar în acelaşi timp, acesta critică statul şi îşi construieşte viaţa în altă ţară/parte”. O altă trăsătură distinctivă a omului post-sovietic, explorată de prezentator, este tinderea lui către simulare şi imitare, fapt ce nu se finalizează cu o învăţare temeinică a lucrurilor simulate. Astfel, reiese că se imită modele occidentale, dar se comportă, în continuare, după canoanele sovietice.

Conceptul de om post-sovietic a fost elucidat şi în prezentarea Elenei Bobkova, ea menţionînd că elementul comun între acesta şi omul sovietic „este faptul că ambii trăiesc conducîndu-se de efectul de turmă, obişnuiţi fiind să fie ghidaţi de un lider care să decidă totul pentru ei”. În acelaşi timp, expertul din regiunea stîngă a Nistrului a insistat asupra ambivalenţei omului sovietic, arătînd că orice trăsătură negativă a lui ar putea să aibă şi o parte mai pozitivă – minciuna din perioada sovietică luînd forma ideologiei (cu efecte mobilizatoare extraordinare), represaliilor staliniste corespunzîndu-le o anumită înţelegere a legitimităţii violenţei statului ca principal motor de organizare, iar naivitatea generală a oamenilor sovietici ameţiţi de propagandă era echilibrată de un nivel foarte ridicat de cultură, bazat pe lecturi solide.

La rîndul său, expertul Iurii Gavrilov explică fenomenul omului post-sovietic, axîndu-se pe ideologia sovietică, iar în acest scop mijloacele de propagandă devin în primul rînd instituţiile mass-media. În aceste condiţii, procesul de reevaluare a regimului sovietic este inevitabil. „În perioada sovietică se producea o „spălare a creierelor” prin intermediul filmelor şi a ştirilor difuzate. Totul era conceput genial şi lucra foarte bine. Regimul comunist era bazat pe minciună, asta fiind parte a ideologiei create de ei, de aceea, oamenii trăiau într-o lume imaginară, închipuită de lideri”, explică acesta.

Experţii din regiunea transnistreană au avut viziuni diferite asupra omului sovietic, fiind atestată şi o acceptare diferită a perioadei sovietice, unii dintre ei considerînd-o în general pozitivă iar alţii – negativă.

În cadrul mesei rotunde au fost puse în discuţie mai multe teme ce permiteau întregirea imaginii fenomenului abordat: „Omul post-sovietic – într-o societate postmodernă”, „O abordare politico-antropologică a omului post-sovietic”, „Sociologia omului post-sovietic: sondaje în Republica Moldova şi în Transnistria” şi „Homo economicus în Republica Moldova şi în Transnistria”.

În cadrul evenimentului au fost organizate dezbateri pe temele: „Homo sovieticus este cel mai bun model pentru societatea noastră” şi „Violenţele din partea statului sînt necesare pentru societate”. Aceste dezbateri au fost moderate de Andrei Ilaşciuc, lector de ştiinţe politice de la Universitatea de Stat din Moldova şi Evghenii Dunaev, debater cu experienţă de pe malul stîng al Nistrului. Scopul lor a fost antrenarea participanţilor în discuţii pentru a clarifica poziţiile lor pro sau contra.

Aceste acţiuni ţin de proiectul „Promoting Dialogue between Moldova and Transnistria / Building trust between both sides of the river Dniester – preparing professional experts in public policy”, care este implementat de Institutul pentru Dezvoltare şi Iniţiative Sociale „Viitorul” in parteneriat cu Common Home, cu susţinerea financiară a Hanns-Seidel-Stiftung în Moldova, National Endowment for Democracy şi Ambasada SUA în Moldova şi au constituit o cofinanţare în cadrul Forumului. Scopul iniţiativei este de a stimula dezbateri ample şi de a formula recomandări pentru structurile guvernamentale, cu participarea societăţii civile, în vederea adoptării şi implementării acquis-ului comunitar în Republica Moldova.

Cor. DREPTUL

A fost lansat buletinul informativ „Realităţi Nistrene”

O sinteză de informaţii ce reflectă modul în care decurg negocierile dintre Chişinău şi Tiraspol, precum şi cel în format „5+2”, este înglobată în buletinul informativ cu genericul „Realităţi Nistrene”, care a fost lansat recent de IDIS „Viitorul”, se arată într-un comunicat al instituţiei date.

Prima parte a buletinului începe cu un editorial semnat de Eduard Ţugui, analist politic al IDIS „Viitorul”. Prin materialul intitulat „Socializarea reglementării conflictului transnistrean sau momentul societăţii civile”, autorul analizează succint realizările din ultimii doi ani de negocieri în formatul „5+2” şi subliniază rolul societăţii civile în acest sens.

„După doi ani de negocieri, situaţia a devenit tensionată în zona de securitate, în timp ce autorităţile de la Tiraspol semnează unilateral documente care trasează frontiera politică (pe segmentul transnistrean) a două state independente şi recunoscute (cu tot cu graniţe) de către întreaga comunitate internaţională – Republica Moldova şi Ucraina. Spaţiul mediatic este tot mai bogat în acuzaţii reciproce, grupurile de lucru nu mai sînt funcţionale, iar multă lume lansează tot felul de scenarii apocaliptice”, explică Eduard Ţugui.

Cea de-a doua parte a buletinului, cuprinde două interviuri scurte cu politologul IDIS Corneliu Ciurea şi Dmitri Gavrilov, directorul Centrului de Resurse Informaţionale „Common Home”, Tiraspol. Cei doi analizează negocierile dintre Chişinău şi Tiraspol din perspectiva societăţii civile.

„Societatea civilă ar putea fi mai activă pe toate palierele. De ceva timp, este promovată ideea includerii experţilor societăţii civile în procesul de negocieri în formatul „5+2”. E o idee care este pe plac atît negociatorilor moldoveni cît şi unor ţări participante la acest format. De asemenea, ar fi poate cazul de organizat o conferinţă internaţională, la Kiev, de exemplu, la care să participe negociatorii şi experţii societăţii civile pentru a vedea unde frînează lucrurile”, este de părere Corneliu Ciurea.

Totodată, Dmitri Gavrilov consideră că „procesul de negocieri între cele două maluri se desfăşoară într-o formă foarte specifică, în care rolul societăţii civile este unul pur declarativ. Negociatorii susţin cu plăcere necesitatea unei implicări profunde în aceste procese a reprezentanţilor societăţii civile de pe ambele maluri, dar de fapt, astfel de iniţiative nu sînt privite cu entuziasm de către părţile interesate de pe ambele maluri ale Nistrului”.

Ultima parte a buletinului „Realităţi Nistrene” oferă o cronologie a evenimentelor din luna iunie cu referire la ambele maluri ale rîului Nistru.

Menţionăm că în acest caz, este vorba despre un proiect – „Strengthening Civil Society involvement in the Transnistria Settlement Process”, care are drept scop monitorizarea negocierilor în formatul „5+2”, precum şi a negocierilor bilaterale dintre Chişinău şi Tiraspol. La fel, se vizează susţinerea Guvernului Republicii Moldova şi a autorităţilor transnistrene, dar şi identificarea soluţiilor posibile pentru integritatea teritorială a Moldovei. Proiectul urmăreşte elaborarea de către grupurile de experţi de pe ambele maluri ale rîului a unor studii sectoriale complexe care pot fi utilizate de grupurile de lucru pentru a putea oferi soluţii temeinice.

„Poziţia IDIS „Viitorul” este de a susţine eforturile autorităţilor depuse în cadrul procesului de integrare europeană a R. Moldova, dar să nu uităm şi de reintegrarea ţării, a celor două maluri ale Nistrului, pentru că în această direcţie se desfăşoară mai puţine acţiuni. Sînt necesare mai multe acţiuni pentru a stabili punţi de comunicare între cetăţenii celor două maluri, mai multe evenimente care să stabilească o mai mare legătură între oameni”, a explicat directorul executiv al IDIS Liubomir Chiriac.

Publicaţia menţionată a fost elaborată de IDIS „Viitorul” cu sprijinul financiar al Balkan Trust for Democracy, un proiect al German Marshall Fund al Statelor Unite ale Americii.

Cor. DREPTUL

Aprobarea bugetului instanţelor de judecată: În document se regăsesc cheltuieli pentru covoare, draperii şi Internet

Consiliul Superior al Magistraturii a aprobat bugetul instanţelor de judecată pentru anul viitor. Astfel, magistraţii spun că au nevoie de 370 de milioane de lei, asta în timp ce Ministerul Finanţelor şi cel al Justiţiei au recomandat un buget de 235 de milioane.

Partea leului din banii ceruţi pentru anul viitor ar urma să revină reparaţiei judecătoriilor. Doar Curtea de Apel Chişinău a solicitat în acest scop mai mult de 70 de milioane de lei, iar Judecătoria Buiucani - 12 milioane.

Magistraţii Judecătoriei Buiucani sînt nevoiţi să lucreze în birouri de cîţiva metri pătraţi. Conducerea judecătoriei, a cerut în repetate rînduri, bani pentru lărgirea şi reparaţia sălilor de judecată, însă, pînă acum, nu a fost alocat niuciun leu pentru astfel de lucrări.

„Dacă nu vor fi bani, vom lucra în aceleaşi condiţii. Cetăţenii vor fi din nou indignaţi că biroul este mic şi nu pot să asiste la şedinţă”, spune preşedintele Judecătoriei Buiucani Oleg Sternioală.

Bani pentru reparaţii a cerut şi preşedintele Judecătoriei Donduşeni, dar i s-a promis cu un milion şi jumătate de lei mai puţin.

„Trebuie să reparăm acoperişul, sistemul de canalizare şi cel de încălzire”, a menţionat preşedintele Judecătoriei Donduşeni Lilia Ţurcan.

Şi dacă unele solicitări au fost justificate, altele i-au lăsat uimiţi pe membrii Consiliului Superior al Magistraturii.

„Judecătoria Căuşeni a solicitat 53 000 de lei pentru covoare. Au cerut draperii de 500 de lei metrul pătrat şi alte chestii”, susţine preşedintele Consiliului Superior al Magistraturii Nichifor Corochii.

Magistraţii sînt sceptici, însă, că vor primi toţi banii solicitaţi.

„Întotdeauna au fost probleme cu bugetul instanţelor de judecată. S-a cerut o anumită sumă, dar s-au dat mult mai puţini bani. Ulterior, au fost făcute rectificări la buget”, afirmă preşedintele Curţii Supreme de Justiţie Mihai Poalelungi.

Următorul cuvânt, în acest sens, îl va spune Guvernul, care va transmite ulterior Parlamentului proiectul bugetului instanţelor judecătoreşti.

● *La solicitarea cititorilor*

Modul de determinare a mărimii taxelor pentru efectuarea actelor executorului judecătoresc şi a spezelor procedurii de executare

Regulamentul privind modul de determinare a mărimii taxelor pentru efectuarea actelor executorului judecătoresc şi a spezelor procedurii de executare, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.886, din 23 septembrie 2010, stabileşte procedura de determinare a mărimii taxelor pentru efectuarea actelor executorului judecătoresc, a spezelor procedurii de executare şi modul de percepere a acestora.

Taxele pentru actele efectuate de executorul judecătoresc şi spezele procedurii de executare, prevăzute de Regulament, se aplică în egală măsură creditorilor, precum şi creditorilor intervenienţi, care s-au alăturat la procedura de executare. Justificarea acţiunilor pentru care au fost încasate (avansate) taxele pentru actele efectuate de executorul judecătoresc, se face în baza actelor ce vor fi întocmite, în condiţiile legii, de executorul judecătoresc pentru acţiunea respectivă, iar a spezelor procedurii de executare – prin confirmarea achitării serviciilor.

Mărimea taxelor pentru efectuarea actelor executorului judecătoresc şi a spezelor procedurii de executare se stabileşte în unităţi convenţionale. O unitate convenţională este egală cu 20 de lei.

Taxele pentru efectuarea actelor executorului judecătoresc se compun din:

1) taxe de gestiune a dosarelor de executare şi administrare a documentelor;

2) taxe pentru acţiunile procedurale întreprinse de executorul judecătoresc;

3) taxe pentru serviciile prestate de executorii judecătoreşti.

Taxele de gestiune a dosarelor de executare şi administrare a documentelor se compun din:

1) taxa de intentare şi formare a dosarului de executare - 1 unitate convenţională;

2) taxa de arhivare a dosarului de executare - 3 unităţi convenţionale;

3) taxa pentru eliberarea, în termen de cel mult 3 zile lucrătoare, a certificatelor, confirmărilor, a informaţiei scrise despre acţiunile de executare silită întreprinse de către executorul judecătoresc - 1 unitate convenţională pentru un document;

4) taxa pentru întocmirea borderoului de calcul al taxelor pentru efectuarea actelor executorului judecătoresc şi a spezelor procedurii de executare - 1 unitate convenţională pentru o procedură de executare;

5) taxa pentru întocmirea încheierii de distribuire a sumelor realizate în faza executării silite - 10 unităţi convenţionale;

6) taxa pentru eliberarea copiei autentificate a procedurii de executare - 1 unitate convenţională. Pentru procedurile de executare transmise în arhivă, se aplică o taxă suplimentară de 1 unitate convenţională. În cazul în care solicitarea copiei dosarului de executare este făcută din oficiu de către instanţa de judecată, aceste cheltuieli se încasează în conformitate cu prevederile art.94 al Codului de procedură civilă, executorul judecătoresc urmînd să expedieze alăturat copiei dosarului, borderoul de calcul al taxei. În cazul în care solicitarea copiei dosarului de executare este făcută din oficiu de către organele de drept, taxa se achită de persoana care a sesizat respectivul organ.

Taxele pentru acţiunile procedurale se compun din:

1) taxa pentru întocmirea şi eliberarea sau expedierea pe suport de hîrtie sau în versiune electronică a demersurilor, încheierilor, dispoziţiilor sau informaţiilor către deţinătorii registrelor de stat, instituţiile financiare, angajatorul debitorului, terţele persoane sau alte organe, inclusiv în procesul vînzării bunurilor mobile – 0,25 unităţi convenţionale pentru un document expediat. Taxa indicată nu se achită în cazul schimbului reciproc de informaţii între executorii judecătoreşti. În cazul în care, în calitate de adresat figurează instituţiile financiare sau registratorii independenţi, se achită 1 unitate convenţională, indiferent de numărul documentelor expediate;

2) taxa pentru întocmirea procesului verbal de sechestru - 0,5 unităţi convenţionale, iar pentru pregătirea şi efectuarea inventarierii patrimoniului debitorului ce urmează a fi sechestrat - 5 unităţi convenţionale pentru fiecare oră de lucru;

3) taxa pentru desemnarea (schimbarea, în cazul existenţei temeiurilor legale) administratorului bunurilor sau a persoanei căreia i se transmit la păstrare bunurile - 2 unităţi convenţionale. În cazul în care pe durata procedurii creditorul solicită mai mult de două ori schimbarea administratorului, taxa pentru schimbările ulterioare nu îi va fi restituită;

4) taxa pentru transmiterea bunurilor spre vînzare, în baza contractului de comision, inclusiv întocmirea contractului de comision - 15 unităţi convenţionale;

5) taxa pentru emiterea încheierii de stabilire a datei desfăşurării licitaţiei şi întocmirea textului anunţului - 1 unitate convenţională. În cazul desfăşurării licitaţiilor repetate, taxa indicată se înmulţeşte la coeficientul 0,5;

6) taxa pentru desfăşurarea licitaţiei, indiferent de rezultatele licitaţiei - 20 unităţi convenţionale. Taxa este avansată fie de către toţi creditorii, în interesul cărora se desfăşoară licitaţia, proporţional creanţei, fie integral de unul dintre ei. În cazul desfăşurării licitaţiilor repetate, taxa indicată se înmulţeşte la coeficientul 0,5;

7) taxa de participare la licitaţie (cu eliberarea biletului de participant) - 3 unităţi convenţionale. Taxa indicată se achită de fiecare participant înscris la licitaţie;

8) taxa pentru transmiterea spre vînzare a valorilor mobiliare (hîrtiilor de valoare) - 10 unităţi convenţionale;

9) taxa pentru pregătirea demersului în instanţa de judecată privind schimbarea modului şi ordinii de executare, explicarea modului de executare, eşalonarea executării, aplicarea interdicţiei de ieşire din ţară, anunţarea în căutare a debitorului, corectarea erorilor sau omisiunilor din titlul executoriu, eliberarea duplicatului documentului executoriu - 5 unităţi convenţionale pentru un demers;

10) taxa pentru întocmirea procesului verbal şi transmiterea bunului în contul stingerii datoriei - 10 unităţi convenţionale;

11) taxa pentru efectuarea procedurii de conciliere a părţilor procedurii de executare, indiferent de rezultatele ei - 15 unităţi convenţionale pentru fiecare procedură;

12) taxa pentru ridicarea şi transmiterea la păstrare a bunurilor sechestrate şi întocmirea procesului verbal de transmitere a bunurilor - 5 unităţi convenţionale;

13) taxa pentru efectuarea acţiunilor în procedura de executare a documentelor executorii privind stabilirea domiciliului copilului, evacuarea, instalarea, restabilirea la locul de muncă, obligarea debitorului de a întreprinde (de a nu întreprinde) anumite acţiuni, aplicarea măsurilor de asigurare a acţiunii - 5 unităţi convenţionale pentru o oră de lucru a executorului judecătoresc, dar nu mai puţin de 5 unităţi convenţionale. La calcularea duratei acestor acţiuni nu se va lua în calcul durata drumului tur-retur.

Taxele pentru serviciile prestate de executorii judecătoreşti se compun din:

1) taxa pentru înmînarea, comunicarea personală a actelor procedurale sau a altor documente - 5 unităţi convenţionale pentru un document;

2) taxa pentru întocmirea actului de constatare a faptului, stării de fapt se achită conform contractului;

3) taxa pentru depozitarea, administrarea silită a bunurilor sechestrate în procesul de executare, precum şi a celor gajate, conform contractului, dar nu mai mult de 75 unităţi convenţionale lunar. Pentru acţiunile întreprinse de executorul judecătoresc, la cererea motivată a creditorului, după ora 20.00 sau în zilele de odihnă sau sărbătoare se aplică o taxă suplimentară. Mărimea taxei constituie suma obţinută din înmulţirea coeficientului 2 la taxa de bază. Diferenţa dintre taxa de bază şi cea cu aplicarea coeficientului respectiv este suportată de creditor, fără a fi restituită din contul debitorului.

Spezele procedurii de executare se constituie din cheltuielile necesare pentru:

1) transportul, păstrarea şi vînzarea bunurilor debitorului, care se determină conform tarifelor incluse în contractele de prestări servicii;

2) deschiderea forţată şi închiderea încăperilor, strămutarea sau înlăturarea îngrădirilor, care se determină conform tarifelor incluse în contractele de prestări servicii;

3) remunerarea specialiştilor, experţilor, martorilor asistenţi şi altor persoane antrenate în procesul de executare – conform Hotărîrii Guvernului nr. 270, din 15 martie 2006, „Cu privire la aprobarea mărimilor sumelor băneşti achitate persoanelor fizice citate de către instanţa judecătorească, organele de urmărire penală, de examinare a materialelor administrative şi cele de executare a documentelor executorii". În cazul efectuării lucrărilor de evaluare şi/sau expertiză, costul acestora va fi determinat conform contractului;

4) deplasările executorului judecătoresc efectuate în cadrul procedurii de executare - 15 unităţi convenţionale pentru întreaga procedură de executare. Determinarea modalităţii de organizare a deplasărilor şi tipul transportului utilizat pentru efectuarea actelor de executare ţine de organizarea internă a biroului executorului judecătoresc şi nu influenţează mărimea spezei respective. În cazul în care deplasarea executorului judecătoresc se face în afara circumscripţiei judecătoriei unde îşi are sediul biroul său, creditorul achită suplimentar 5 unităţi convenţionale pentru o deplasare, fără dreptul de a pretinde încasarea acestei sume de la debitor;

5) căutarea debitorului şi a bunurilor lui – în mărime deplină a costului acţiunii efectuate;

6) transferul (expedierea) sumelor încasate – conform Hotărîrii Guvernului nr. 950, din 11 august 2008, „Pentru aprobarea tarifelor la serviciile poştale de bază prestate de Întreprinderea de Stat „Poşta Moldovei" şi filialele acesteia";

7) transmiterea sau înmînarea încheierilor, înştiinţărilor, telegramelor etc. – conform Hotărîrii Guvernului nr. 950, din 11 august 2008, „Pentru aprobarea tarifelor la serviciile poştale de bază prestate de Întreprinderea de Stat „Poşta Moldovei" şi filialele acesteia";

8) asigurarea aducerii forţate a debitorului – în mărimea deplină a costului acţiunii efectuate;

9) organizarea şi desfăşurarea licitaţiei – în mărimea deplină a costului pentru publicarea anunţului de desfăşurare a licitaţiei şi locaţiunea sălii, conform contractului;

10) plăţile bancare pentru transferul şi convertirea mijloacelor băneşti – în mărimea deplină a costului acţiunii efectuate;

11) eliberarea copiilor şi a duplicatelor de pe actele procedurale – pentru eliberarea copiilor xerox (sau prin fax) - 0, 025 unităţi convenţionale pentru o pagină;

12) comunicarea actelor executorului judecătoresc – în mărimea deplină a costului acţiunii efectuate.

Pentru achitarea spezelor, creditorul poate recurge la:

1) avansarea sumei necesare la contul executorului judecătoresc;

2) achitarea serviciilor nemijlocit prestatorilor;

3) acordarea asistenţei necesare de sine stătător (asigurînd transportul, lucrul hamalilor etc.).

♦ *Avocatul dvs. la domiciliu*

La întrebări răspunde juristul
Vitalie MODRÎNGĂ

?

Vreau să ştiu dacă pot obliga părintele care nu locuieşte cu mine să-mi plătească pensie de întreţinere sau alte sume de bani dacă am împlinit 18 ani, pentru că sînt bolnavă şi nu mă pot întreţine?

Valentina Bacalu,
r-n Drochia

Articolul 78 din Codul familiei prevede că părinţii sînt obligaţi să-şi întreţină copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material.

În caz de litigii privind achitarea pensiei de întreţinere, instanţa judecătorească stabileşte cuantumul acesteia pentru copiii majori inapţi de muncă într-o sumă bănească fixă plătită lunar, ţinîndu-se cont de starea materială şi familială, de alte circumstanţe importante.

În baza art.79 din acelaşi cod, în caz de litigii şi de circumstanţe excepţionale (boală gravă, mutilare a copilului minor sau a celui major inapt de muncă, necesitatea achitării cheltuielilor privind îngrijirea acestora etc.), în lipsa contractului între părţi, instanţa judecătorească poate obliga pe fiecare dintre părinţi să participe la cheltuielile suplimentare generate de aceste circumstanţe. Modalitatea participării părinţilor la cheltuielile suplimentare, precum şi cuantumul acestor cheltuieli sînt stabilite de instanţa judecătorească, ţinîndu-se cont de starea materială şi familială a părinţilor şi copiilor şi de alte circumstanţe importante.

Cuantumul cheltuielilor suplimentare se stabileşte într-o sumă bănească fixă, ce va fi achitată lunar. Instanţa judecătorească poate obliga părinţii să participe la cheltuielile suplimentare deja făcute, precum şi la viitoarele cheltuieli suplimentare.

Stimaţi cititori!

Redacţia va răspunde la întrebările Dvs. numai la prezentarea acestui cupon.

Întrebarea trebuie formulată clar şi cît mai concis, pe o foaie aparte.

Decupaţi cuponul şi, împreună cu întrebarea Dvs, trimiteţi-l pe adresa: Chişinău, 2009, str. A. Mateevici nr. 60, bir. 222.

Cupon DREPTUL

Numele, prenumele:

Adresa:

(august 2013, nr. 29(480)

Citaţii în judecată

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Marcenco Angela, domiciliată: mun. Chişinău, str. Liviu Deleanu, nr. 9/2, apt. 56, pentru data de 20 august 2013, ora 14.00, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 55) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de Modrîngă Mariana, Modrîngă Vitalie către: Primăria mun. Chişinău, Primarul General Dorin Chirtoacă, Marcenco Angela privind anularea parţială a dispoziţiei Primăriei.

Judecător Maria Avornic

◆◆◆

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Burduniuc Igor, cu domiciliul: mun. Chişinău, bdul Mircea cel Bătrîn, nr. 26. apt. 9, pentru data de 20 septembrie 2013, ora 9.00, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 29) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cererii de chemare în judecată a reclamantului Burduniuc Mariana privind desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului, încasarea pensiei alimentare.

Judecător Liudmila Holeviţcaia

◆◆◆

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea reprezentantului SRL „Citadelacons", pentru data de 3 octombrie 2013, ora 13.00, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 24) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea depusă de BC „Eximbank" împotriva: Danilov Nicolae, Danilova Eugenia, SRL „Citadelacons" privind transmiterea silită a bunurilor gajate.

Judecător Stella Bleşceaga

◆◆◆

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Leahu Diana Victor, cod personal – 2008027021594, a.n. 15.05.1991, domiciliată: satul Drăguşeni, Străşeni, pentru data de 13 august 2013, ora 9.30, la şedinţa de judecată (Orhei, str. V. Mahu, nr. 135, et. 1, bir. 7) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea lui Lupaşco Pauli privind stabilirea paternităţii.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Viorelia Varaniţă

◆◆◆

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Ferwana Ahmed Hamdan Ali, a.n. 17.09.1975, cu ultimul domiciliu: or. Orhei, str. Victoriei, nr. 49 şi mun. Chişinău, str. Vlaicu Pîrcălab, nr. 12, apt. 48, pentru data de 20 august 2013, ora 9.30, la şedinţa de judecată (Orhei, str. V. Mahu, nr. 135, et. 1, bir. 7) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea cet. Ferwana Larisa privind desfacerea căsătoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Viorelia Varaniţă

◆◆◆

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Ceban Vasilisa Simion, a.n. 13.01.1973, domiciliată: or. Orhei, str. Dimo, nr. 71, pentru data de 22 august 2013, ora 9.00, la şedinţa de judecată (Orhei, str. V. Mahu, nr. 135, et. 1, bir. 7) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea cet. Afanasieva Galina Grigore privind separarea cotei-părţi a bunului imobil.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Viorelia Varaniţă

◆◆◆

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Pascari Constantin, domiciliat: satul Lucaşeuca, Orhei, pentru data de 27 septembrie 2013, ora 11.30, la şedinţa de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, et.2, bir. 5) în calitate de pîrît în cauza civilă înaintată de Pascari Mihaela privind încasarea pensiei de întreţinere.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Ecaterina Buzu

◆◆◆

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Covali Natalia Valeriu, cu ultimul domiciliu: satul Selişte, Orhei, pentru data de 20 august 2013, ora 9.40, la şedinţa de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135) în calitate de pîrît la cererea depusă de Căpăţînă Ion privind restituirea datoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Tatiana Troianovschi

ANUNŢ

În temeiul art.82 alin.(1) lit.e) din Legea cu privire la Procuratură, Consiliul Superior al Procurorilor a anunţat la şedinţa din 23.07.2013 concurs pentru suplinirea funcţiei de procuror al r-lui Floreşti, din momentul intervenirii vacanţei.

Dosarele de aplicare la concurs se depun la secretariatul Consiliului Superior al Procurorilor (mun. Chişinău, str. Mitropolit G. Bănulescu-Bodoni, nr.26, tel: 22-80-64) începînd cu 29.07.2013, pînă la 29.08.13.

Secretariatul
Consiliului Superior al Procurorilor
tel: 22-80-64

◆◆◆

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Popescu Igor Vasile, cu ultimul domiciliu: or. Orhei, str. Iakir, nr. 3, apt. 40, pentru data de 5 septembrie 2013, ora 9.00, la şedinţa de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135) în calitate de pîrît la cererea depusă de Gobjilă Parascovia privind validarea tranzacţiei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Tatiana Troianovschi

◆◆◆

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Balabanov Alexandru, domiciliat: satul Pelivan, Orhei, pentru data de 20 septembrie 2013, ora 8.00, la şedinţa de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, et.2, bir. 5) în calitate de pîrît în cauza civilă înaintată de Balabanova Stela privind recunoaşterea dreptului de proprietate.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Ecaterina Buzu

◆◆◆

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Nedelciu Olga Ştefan, pentru data de 30 septembrie 2013, ora 8.30, la şedinţa de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, sala nr. 4, et.1) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea lui Nedelciu Igor privind desfacerea căsătoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător V. Negruţa

Autorul Monumentului „Trenul durerii" ar putea fi decorat cu cea mai înaltă distincţie

Lucrările de amenajare a scuarului Gării Feroviare, unde a fost instalat Monumentul în memoria victimelor deportărilor staliniste, trebuie finalizate pînă pe 15 august curent. Solicitarea a venit din partea edilului Capitalei Dorin Chirtoacă, către subdiviziunile responsabile. Primarul a mai solicitat Direcţiei Cultură să pregătească demersurile necesare pentru ca sculptorul Iurie Platon, autorul monumentului, să fie decorat cu cele mai înalte distincţii: Meritul Civic şi Ordinul Republicii.

„Consider că este o lucrare de nivel internaţional, este o operă de artă, nu doar o lucrare făcută printr-un contract cu administraţia, s-a văzut că Iurie Platon a pus suflet şi o muncă imensă în lucrare. Sper că această operă îşi va găsi locul în patrimoniul sculpturilor din Moldova şi în tot spaţiul românesc. Din cîte cunosc, nu există un asemenea tip de lucrare nici în fostul spaţiu sovietic, de aşa proporţii şi cu o astfel de semnificaţie. Ceea ce s-a reuşit este o premieră din toate punctele de vedere", a mai spus Dorin Chirtoacă.

În cadrul şedinţei, primarul Capitalei a atenţionat că după data de 15 august va avea loc inspectarea lucrărilor de amenajare a scuarului Gării Feroviare şi în cazul cînd vor fi găsite deficienţe, ele se vor transforma în avertismente şi sancţiuni.

Monumentul în memoria victimelor deportărilor staliniste a fost instalat în scuarul Gării Feroviare la sfîrşitul săptămînii trecute. Sculptura în bronz are trei metri înălţime şi 12 metri lungime şi cîntăreşte circa 15 tone. Ea reprezintă un tren al durerii, al suferinţei şi al morţii. Un capăt al vagonului are imaginea integră a oamenilor, iar pînă la sfîrşit, aceştia devin componente ale trenului.

Autorităţile municipale au declarat că după instalarea monumentului, vor demara lucrările de placare a postamentului cu piatră de Cosăuţi, asemănător cu cel pe care este instalat Monumentul domnitorului Ştefan cel Mare şi Sfînt din centrul Chişinăului.

Lucrările de turnare în bronz a Monumentului în memoria victimelor deportărilor staliniste şi asamblarea elementelor au fost efectuate pe etape la fabrica din Minsk, Belarus, şi au durat circa patru luni.

Autorul monumentului este artistul plastic Iurie Platon. Elaborarea conceptului şi a schiţei de proiect a sculpturii a început încă acum trei ani. Timp de doi ani a durat modelarea formelor în gips. Ulterior, la Minsk, monumentul a fost turnat în bronz, iar formele au fost prelucrate artistic şi asamblate.

Costul total al proiectului este de circa 24 milioane de lei, bani alocaţi din bugetul municipal.

Academia de Ştiinţe a Moldovei a desemnat candidaţii la Premiul Naţional

În cadrul Consiliului Suprem pentru Ştiinţă şi Dezvoltare Tehnologică, Academia de Ştiinţe a Moldovei a desemnat mai mulţi candidaţi la Premiul Naţional.

Unul dintre ei este compozitorul Gheorghe Mustea, membru titular al Academiei, director artistic şi prim-dirijor al orchestrei simfonice naţionale a IPNA „Teleradio Moldova", care, din 1989, de cînd se află în fruntea acesteia, a efectuat mai multe turnee peste hotare şi a realizat circa 800 de înregistrări audio şi video.

Jurnalistul, traducătorul şi istoricul literar Fiodor Angheli, doctor în filologie, a fost propus la această înaltă distincţie pentru antologia de versuri româno-găgăuză „Stele căzute din cer", volumele „Ghid de conversaţie român-găgăuz", „Învăţăm limba română", „Dicţionar român-găgăuz", precum şi pentru traducerile în limba găgăuză a creaţiei lui Mihai Eminescu şi Grigore Vieru.

Un alt candidat, scriitorul Valeriu Matei, director al Institutului Cultural Român „Mihai Eminescu", Chişinău, membru de onoare al Academiei Române, s-a remarcat prin opera poetică, epică şi dramatică, dar şi eseistică, acestea fiind traduse în mai multe limbi.

Pentru colecţia de carte „Lumea animală a Moldovei" în patru volume şi colecţia de lucrări ştiinţifice „Diversitatea, protecţia şi valorificarea lumii animale", „Atlasul zoologic" ş.a., au fost desemnaţi la Premiul Naţional acad. Ion Todiraş, prof. Tudor Cozari, prof. Marin Usatîi şi dr. Gheorghe Prini, iar dr. hab. Maria Goncariuc, şef al Centrului genetică şi Ameliorarea Plantelor Aromatice al Institutului de Genetică, Fiziologie şi Protecţie a Plantelor al AŞM – pentru cele 235 de lucrări publicate în ţară şi peste hotare, inclusiv două monografii şi 11 brevete.

Printre candidaţi se înscriu: dr. hab. Iurie Rogojin, cercetător principal al Institutului de Matematică şi Informatică al AŞM, dr. hab. Fliur Macaev, şef al Laboratorului Sinteză organică al Institutului de Chimie al AŞM, acad. Ion Ababii, rector al USMF „N. Testemiţanu", Pavel Ciobanu, Filip Gornea, Boris Topor, Viorel Nacu, dr. hab. Victor Moraru, dr. hab. Valeriu Moşneaga, acad. Gheorghe Rusnac şi dr. Valentin Ţurcan.

Preşedintele AŞM, academicianul Gheorghe Duca a declarat că toţi candidaţii sînt destoinici pentru a primi această înaltă distincţie.

În cadrul aceleiaşi şedinţe, prin vot secret, expertul în economie Roman Chircă a fost ales cu o majoritate de voturi în funcţia de director General al Agenţiei pentru Inovare şi Transfer Tehnologic.

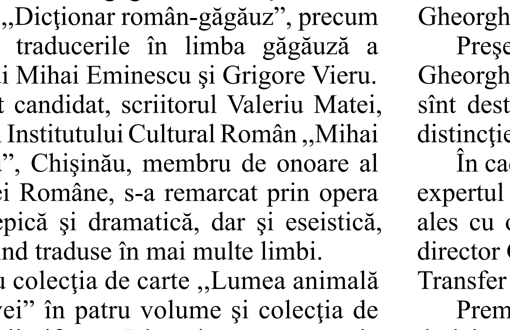
Premiul Naţional în valoare de 100 mii de lei este decernat anual şi este înmînat pe 27 august, de Ziua Independenţei Republicii Moldova.

Elevii nu vor mai putea ascunde de părinţi notele proaste

Elevii nu vor mai putea ascunde de părinţi notele proaste. Pentru început, de această posibilitate va fi lipsită o parte dintre ei, după lansarea unui proiect de digitizare a învăţămîntului din ţară.

„Este partea de comunicare care oferă posibilitatea inclusiv părinţilor să comunice direct cu profesorii. De asemenea, vor putea vedea care este tema pentru acasă a copilului, notele pe care le-a primit şi comentariile profesorului. O altă parte importantă este centrul de resurse. Vor găsi conţinuturi diverse: de la acces video pe Youtube, biblioteci de fotografii online, pînă la acces la resurse educaţionale", explică reprezentantul Guvernului Inga Anfanasieva.

Ideea Ministerului Educaţiei de a utiliza în procesul de instruire calculatorul, va fi aplicată în 15 şcoli-pilot, care vor fi selectate printr-un concurs. Condiţiile de bază vor fi ca profesorii să posede cunoştinţe în utilizarea computerului, existenţa în şcoală a claselor de a şaptea şi a zecea, dar şi disponibilitatea de a trece la registrele electronice.

Vor folosi calculatoarele în procesul de instruire aproape 5000 de elevi şi 300 de profesori. Proiectul, care va începe în luna septembrie, va fi implementat cu sprijinul partenerilor Ministerului Educaţiei.

Suma de bani investită nu a fost anunţată.

Aniversări

Valentina CLEVADÎ, judecător, CSJ

Mult stimată doamnă Valentina Clevadî,

Cu deosebite sentimente de respect, vă adresăm cele mai calde felicitări, prilejuite de frumoasa dumneavoastră aniversare, care în acest an semnifică vîrsta la care se împletesc în cel mai fericit mod realizările în muncă cu înţelepciunea vieţii, imprimînd sens existenţei.

Aţi reuşit să cuceriţi prin ceea ce sînteţi, iar bunătatea sufletului, inteligenţa, amabilitatea, onestitatea sînt doar cîteva dintre calităţile care vă înnobilează distinsa personalitate.

Primiţi din partea noastră cele mai sincere urări de sănătate, fericire, prosperitate, şi toate acestea să vă întregească sărbătoarea sufletului şi să vă contureze efigia.

La Mulţi Ani!

* * *

Vasile Grib, judecător, CA Chişinău

Mult stimate domnule Vasile Grib,

În această zi de o semnificaţie aparte pentru dumneavoastră, cînd marcaţi o frumoasă aniversare, venim cu sublime cuvinte de felicitare, avînd certitudinea că trăiţi sentimentul profundei satisfacţii pentru succesele obţinute.

Munca, onestitatea, modestia, seriozitatea şi profesionalismul sînt doar unele trăsături ce vă caracterizează. Şi dacă orice aniversare constituie un prilej de a rezuma ceva, cu siguranţă putem afirma că dumneavoastră aveţi ce pune pe cîntarul realizărilor, astfel încît să tragă greu.

Vă dorim sănătate, pace în suflet, bucurii, noi realizări şi cît mai multe clipe de revelaţie sufletească.

La Mulţi Ani!

***

Zilele acestea şi-au aniversat ziua de naştere: **Elena Constantinescu**, doctor în drept, conferenţiar universitar, Facultatea de Drept, USM; **Oleg Chicu**, doctor în drept, conferenţiar universitar, Facultatea de Drept, USM; **Alexandru Colesnic**, lector superior, Facultatea de Drept, USM; **Nina Traciuc**, judecător, CA Chişinău; **Oxana Banari**, judecător, Donduşeni; **Eugenia Fistican**, judecător, CA Chişinău; **Elvira Popa**, preşedintele Judecătoriei Şoldăneşti; **Iurie Hîrbu**, preşedintele Judecătoriei Teleneşti; **Valeriu Doagă**, judecător, CSJ.

Mult stimaţi omagiaţi, este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere şi calde urări de sănătate. Apreciem străduinţa, devotamentul, abnegaţia, responsabilitatea cu care vă îndepliniţi obligaţiile, întru bunăstarea societăţii noastre.

Vă dorim să aveţi parte, de acum încolo, doar de împliniri şi realizări care să vă întregească deplin fericirea.

La Mulţi Ani!

membrii Consiliului de administraţie al Uniunii Juriştilor,
Echipa *Dreptul*
şi *Revista Naţională de Drept*

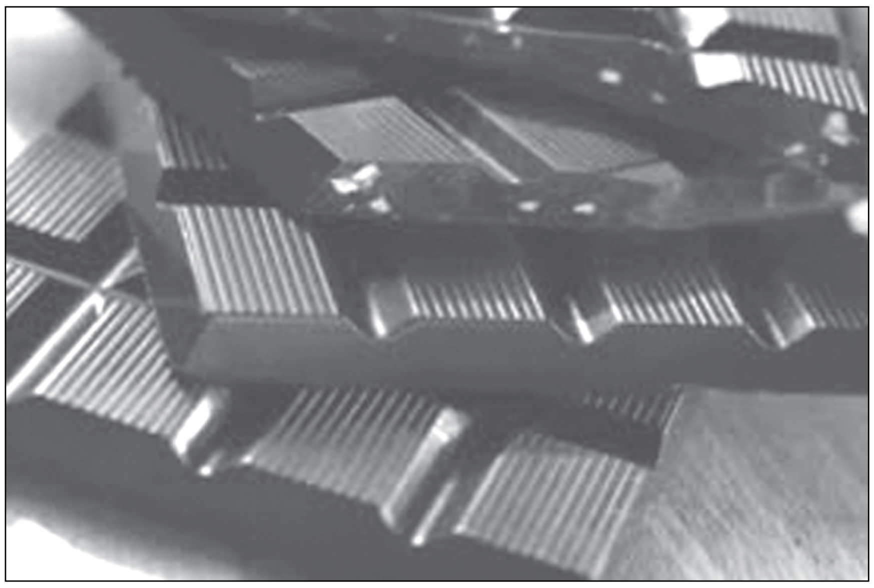
Echipa redacţiei Vă adresează un Apel de unire şi sprijin. Vă sîntem recunoscători că sînteţi abonaţii noştri şi susţineţi ziarul. Noi avem nevoie de acest ajutor şi vom rămîne alături de Dvs.

Care este influenţa negativă a ciocolatei negre

Deşi ciocolata neagră este considerată cel mai sănătos deliciu, aceasta nu este atît de benefică precum se spune. Potivit unei echipe de experţi în nutriţie din Israel, ciocolata neagră are un şir de daune asupra organismului.

Astfel, cercetatorii studiului mai spun că persoanele care au slăbiciunea de a mînca ciocolată neagră, ar trebui să-şi revizuiască atitudinea faţă de acest produs.

Se spune că produsul care are o concentraţie ridicată de cacao, mai are şi o cantitate semnificativă de procianidine, cu efecte sensibile în prevenirea îmbătrînirii sistemului cardiovascular şi îmbunătăţirea circulaţiei sanguine.

Deşi ciocolata neagră este mai sănătoasă decît cea cu lapte sau cea albă, datorită conţinutului ridicat de antioxidanţi, ea conţine, în acelaşi timp, un număr mai mare de calorii şi mai multe grăsimi saturate. De exemplu, 40 de grame de ciocolată, cu un conţinut de 85 la sută de cacao, are 227 de calorii şi 12 grame de grăsimi saturate, ceea ce reprezinta 60% din necesarul zilnic pentru o persoană.

Privind lucrurile dintr-o altă perspectivă, aceeaşi cantitate de ciocolată cu lapte conţine 210 calorii şi 7 grame de grăsimi saturate, adică 37% din valoarea maximă zilnică.

Prin urmare, nutriţioniştii recomandă consumul a nu mai mult de 1-2 pătrăţele mici de ciocolată pe zi sau şi mai bine a merelor roşii. Un măr roşu de mărime medie conţine tot atîtea procianidine cît 47 grame de ciocolata neagră şi 150 de calorii mai puţin.

Lapte praf, emulgatori sau chiar şi extract de gîndaci – eventuale adaosuri în conţinutul iaurturilor

Lapte praf şi emulgatori, iar uneori chiar şi extract de gîndaci. Acesta poate fi conţinutul iaurturilor pe care le consumăm. Insectele sînt folosite de unele companii, care colorează astfel produsele.

Iaurtul de căpşuni are culoarea roz nu datorită fructelor, ci a gîndacilor Coşenila. Anume aceste insecte, odată strivite, capătă o culoare roşie intensă.

Din aceşti gîndaci se extrage un colorant natural, transformat ulterior în carmin sau acid carminic. Substanţa este folosită de unii producători la colorarea iaurturilor, dar şi a sucurilor sau a îngheţatei. Zeci de consumatori s-au plîns că astfel de produse le-au provocat stări de vomă şi alergie.

Unele organizaţii non-guvernamentale din Statele Unite au cerut ca acest colorant alimentar să fie interzis sau cel puţin companiile să indice clar pe etichetă că folosesc insecte.

„Consumatorii văd culoarea roşie şi cred că sînt căpşuni. Pe etichetă este prezentată imaginea unei căpşuni şi nu a unei insecte”, a spus directorul Centrului pentru Ştiinţă în interes public Michael Jacobson.

Aproape 40 000 de gîndaci sînt necesari pentru a produce doar o jumătate de kilogram de acid carminic. Substanţa este obţinută, după ce insectele sînt uscate, iar apoi fierte în apă. Gîndacii exotici sînt originari din Mexic şi trăiesc pe cactuşi.

Caleidoscop

Avionul care va avea viteza unei rachete: Pasagerii vor putea ajunge în orice colţ al lumii în doar patru ore

Producătorul de aeronave din Marea Britanie „Reaction Engines” lucrează la un model despre care se crede că ar putea ajunge în orice colţ al lumii în doar patru ore. Acest vehicul va putea, de asemenea, zbura în spaţiul cosmic.

Reprezentanţii companiei „Reaction Engines” spun că singura tehnologie care ar putea face posibile aceste lucruri este sistemul de răcire al motorului cu care e echipat vehiculul. Sistemul care poartă denumirea de precooler poate răci o temperatură de peste 1000 de grade în 0,01 secunde.

Acest sistem poate permite unui motor să ruleze la o capacitate mult mai mare decît cea posibilă astăzi la modelele obişnuite, iar o putere mai mare înseamnă viteză mai mare, de pînă la 5 Mach, de cinci ori mai mare decît viteza sunetului.

Compania speră să folosească această tehnologie de răcire pentru a construi o aeronavă cu 300 de pasageri care să aibă viteza unei rachete.

Aeronava care are o lungime de 84 de metri va fi numită Skylon şi va decola şi ateriza orizontal. La un preţ de 1,1 miliarde de dolari, Skylon are un important dezavantaj: nu are ferestre. Compania testează, deocamdată, tehnologia, însă Skylon va fi supus testelor de zbor abia în 2019.

De ce sînt periculoase genţile purtate pe braţ

Se spune că geanta unei femei este un adevărat „depozit cu de toate”. Cel mai des femeile poartă genţile pe un braţ pentru că este comod, dar şi modern. Medicii britanici au demosnstrat însă, că acest obicei este extrem de dăunător pentru sănătate, mai ales dacă geanta este foarte grea.

În Marea Britanie, tendinţa de a purta geanta pe un braţ a căpătat numele „Poshitis” şi s-a dovedit a fi inspirată de la style icon-ul Victoria Beckham. Însă, medicii britani avertizează tinerele din întreaga lume să nu se inspire de la obiceiul Victoriei pentru că genţile mari purtate pe braţ provoacă afecţiuni grave ale spatelui.

În Sunday Express, specialiştii în sănătate dezvăluie adevăratele dezavantaje ale acestui tip de port al poşetei, tot mai des întîlnit în întreaga lume. Astfel, genţile grele purtate pe braţ pot provoca inflamarea umărului sau ruperi musculare.

Potrivit psihoterapeutului Sammy Margos, unele femei cred că sînt la modă, purtînd poşeta pe un braţ, dar se pot aştepta la grave probleme de sănătate”. „Am constatat o puternică creştere a problemelor umerilor şi gîturilor, iar portul tocurilor foarte înalte nu ajută deloc. Am văzut femei cu genţi de aproape 3 kg, lucru care poate duce la probleme ale oaselor şi ale muşchilor la umăr şi gît”, declară Margos.

Deşi ţi se pare comod şi trendy să porţi geanta pe braţ, ar trebui să uiţi de acest obicei de dragul sănătăţii!

FONDATORI:
Universitatea de Stat din Moldova
Universitatea de Studii Politice şi Economice Europene „Constantin Stere” din Moldova
Uniunea Juriştilor din Moldova

Redactor-şef: Gheorghe AVORNIC
Reporteri: Irina BUREA, Lilia DUMINICA,
Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ
Redactor-stilizator: Corina BERZOI
Machetator: Maria BONDARI
Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacţiei:
MD 2009, Chişinău, str. A. Mateevici, 60, bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din str. Bănulescu-Bodoni, 2. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.
DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641. BC Banca Socială. BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor publicate nu reflectă neapărat opinia redacţiei. Redacţia nu corespondează cu cititorii, materialele autorilor nu se recenzează şi nu se restituie.
Tiparul executat la tipografia USM.
Indice – 21596
Tiraj 4600
Com. 125/13 sp